

10 e Kamer

Nr. 540/03
VAN HET PARKET

Nr. 97274
VAN HET ARREST

30 juni 2006

Het Hof van beroep te Gent, tiende correctionele kamer, heeft het volgende arrest uitgesproken in de zaak:

Hypothecaire inschrijving
Vergunningsregister

not. 66.97.18889/95 van het Openbaar Ministerie tegen:

Nr. , geboren te op
handelaar, wonende te

Beklaagd van:

Bij inbreuk op de artikelen 42 § 1,1 °, 43,66 alinea 1,2 en 5 en 68 van het Decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd bij Besluit van de Vlaams regering van 22 oktober 1996 tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse regering van 24 september 1996 tot coördinatie van de Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, bekrachtigd bij Decreet van 4 maart 1997 betreffende de ruimtelijke ordening (B.S. 15 maart 1997) door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gepleegd op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, of de bepalingen van titels II en III van voornoemd Decreet of op die van de verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van dit Decreet, namelijk door in strijd met de afgeleverde vergunning van het College van Burgemeester en schepenen dd. 17.10.1990, te hebben gebouwd, een grond gebruikt voor het plaatsen van een of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, te hebben herbouwd, een bestaande woning te hebben verbouwd, instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd, op het onroerend goed gelegen te ten kadaster gekend onder in eigendom toebehorend aan voornoemd, tussen augustus 1991 en 04.10.2000,

met name: het oprichten van een gebouw, waarvoor op 17.10.1990 bouwvergunning werd verleend voor het oprichten van een voederplaats, sanitaire ruimte en educatielokaal bij een bestaand dieren- en kruidenpark, waarbij het opgerichte gebouw op een volledig andere plaats werd ingeplant, met een volledig andere vormgeving, andere afmetingen en materialen en dit gebouw te hebben instandgehouden.

Bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk van 4 april 2003, rechtdoende op tegenspraak, werd als volgt beslist:

Verbeterd de telastlegging als volgt:

A. Bij inbreuk op de artikelen 44 § 1,45 § 4,64 (1, 2 en 5 lid) en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening van de stedenbouw (B.S. 12.04.1962), zoals nadien geformuleerd in de artikelen 42 § 1,43 § 4,66 (1,2 en 5 lid) en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening , gecoördineerd op 22 oktober 1996 (B.S. 15.03.1997), door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormeld decreet, door namelijk:

bij het bouwen , het gebruiken van een grond voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, het afbreken, het herbouwen, het verbouwen van een bestaande woning (instandhoudings- of onder-houdswekren uitgezonderd) de voorwaarden, gesteld in het advies van de gemachtigde ambtenaar, waarvan het beschikkend gedeelte in de schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen te [ ] dd. 17.10.1990 werd overgenomen , niet in acht te hebben genomen. door namelijk:

A1: op het terrein gelegen te [ ] , ten kadaster gekend onder [ ] , in eigendom toebehorende aan [ ] ; een gebouw op te richten , waarvoor op 17.10.1990 een bouwvergunning werd verleend " strekkende tot het bouwen van een voederplaats, sanitaire ruimte en educatielokaal bij een bestaand dieren- en kruidenpark" waarbij het opgerichte gebouw op een volledige andere plaats werd ingeplant, met een volledig andere vormgeving, andere afmetingen en materialen, te [ ] in de loop van de periode gaande van 17.10.1990 tot 16.06.1995,

A2: de sub A 1 vermelde toestand in stand te hebben gehouden te [ ] in de loop van de periode gaande van 01 augustus 1991 tot en met 30 september 2000.

Veroordeelt de beklaagde voor de telastleggingen A1 en A2 zoals weerhouden tot een geldboete van € (100 verhoogd met 1990 opdecimen, gedeeld door 40,3399=) 495,79 of een vervangende gevangenisstraf van 10 dagen met gewoon uitstel van tenuitvoerlegging gedurende een termijn van 2 jaar.

Veroordeelt [ ] tot de gerechtskosten begroot in al op € 125,30.

Verwijst [ ] tot het betalen van een som van € 25 ingevolge artikel 1 K.B. 23.12.1993 tot wijziging van art. 91 K.B. 28.12.1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken. (ingevolge het K.B. dd. 11.12.2001 betreffende de invoering van de euro in de regelgeving inzake justitie , B.S. 22.12.2001).

Verplicht : overeenkomstig artikel 29 van de Wet van 01.08.1985 houdende fiscale en andere bepalingen, eenmaal een bijdrag van € 10 te verhogen met 40 opdecimen, hetzij € 50 te betalen bij wijze van bijdrage tot financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en overeenkomstig art. 1,2 en 3 Programmawet van 24.12.1993.

En op vordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur:

Beveelt : tot het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand, hetgeen inhoudt: het volledig slopen van het gebouw en dit binnen een termijn van zeven maanden vanaf datum waarop dit vonnis in kracht van gewijsde zal zijn gegaan.

Voor het geval dat de plaats niet binnen de gestelde termijn in de vorige staat hersteld heeft, beveelt dat de stedenbouwkundige inspecteur ambtshalve in de uitvoering ervan kan voorzien overeenkomstig de bepalingen van artikel 153 van het Decreet van 18 mei 1999 houdend de organisatie van de ruimtelijke ordening.

Zegt tevens voor recht dat gehouden zal zijn tot het betalen aan de Vlaamse Gemeenschap van een dwangsom van € 75 per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregel en dit vanaf de dag volgend op het verstrijken van de termijn van zeven maanden.

* * *

Tegen voormeld vonnis werd hoger beroep ingesteld op:

- 18 april 2003 door de beklagde tegen alle schikkingen.
- 22 april 2003 door het Openbaar Ministerie tegen de beklagde.

* * *

Het Hof hoorde op de openbare terechtzitting in het Nederlands:

de beklagde in zijn middelen van verdediging bij monde van meester
loco meester , beiden advocaat aan de balie te

het openbaar ministerie in zijn vordering bij monde van
advocaat-generaal.

* * *

1. De hogere beroepen van de beklagde en van het openbaar ministerie tegen het op tegenspraak gewezen vonnis van de correctionele rechtbank te Kortrijk van 4 april 2003 werden tijdig en regelmatig naar de vorm ingesteld; ze zijn ontvankelijk.

2.1. Terecht heeft de eerste rechter de telastlegging heromschreven; het Hof neemt deze heromschrijving over en maakt deze tot de zijne. De beklagde heeft zich hierop verdedigd. Voor elk van beide onderdelen van de aldus heromschreven telastlegging geldt dat zij betrekking heeft op hetzelfde feit als datgene dat er in de oorspronkelijke dagvaarding aan ten grondslag ligt. De heromschreven telastlegging A onderdeel 1 en de heromschreven telastlegging A onderdeel 2 worden kortheidshalve

aangeduid als de heromschreven telastlegging A1 respectievelijk de heromschreven telastlegging A2.

2.2. De te last gelegde feiten maken thans een inbreuk uit op artikel 99 § 1.1°, strafbaar gesteld door de artikelen 146 eerste lid 1°, 147 en 149 van het Decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (B.S. 8 juni 1999), zoals gewijzigd bij decreten van 28 september 1999 (B.S. 30 september 1999), 26 april 2000 (B.S. 29 april 2000), 13 juli 2001 (B.S. 3 augustus 2001), 8 maart 2002 (B.S. 23 maart 2002), 19 juli 2002 (B.S. 26 oktober 2002), 4 juni 2003 (B.S. 22 augustus 2003) en 21 november 2003 (B.S. 29 januari 2004), hierna genoemd DORO.

3.1. Het artikel 146, 3° lid van het DORO, zoals gewijzigd door artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003, in de mate dat het niet vernietigd werd door het Arbitragehof bij arrest nr. van 19 januari 2005, bepaalt dat het misdrijf van in stand houden van inbreuken bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° nog slechts strafbaar is voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden. Ingevolge artikel 2 lid 2 van het Strafwetboek dient van deze mildere strafwet ter zake toepassing te worden gemaakt.

3.2. Terecht wordt niet betwist dat de handelingen of werken waarop de heromschreven telastlegging A1 betrekking heeft, volgens het gewestplan Kortrijk gelegen zijn in agrarisch gebied dat krachtens artikel 146, 4° lid van het DORO geen ruimtelijk kwetsbaar gebied is. Het onder de heromschreven telastlegging A2 te last gelegde misdrijf van in stand houden is derhalve *in casu* niet langer strafbaar; de opheffing van het strafbare karakter van het misdrijf van in stand houden heeft het verval van de op dat misdrijf gesteunde strafvordering tot gevolg.

4.1. Vermits de opheffing van het strafbare karakter van het onder de heromschreven telastlegging A2 te last gelegde misdrijf inzake in stand houden het verval van de op dat misdrijf gesteunde strafvordering tot gevolg heeft, kan er thans geen sprake meer zijn van samenloop met het onder de heromschreven telastlegging A1 te last gelegde misdrijf inzake uitvoeren van werken.

4.2. Wel zijn de feiten heromschreven onder de telastlegging A1, voor zover bewezen, in hoofde van de beklaagde de uitvoering van eenzelfde misdadig opzet en maken zij aldus slechts één enkel misdrijf uit waarvan de termijn van verjaring voor het geheel van de feiten, die elk onderling niet gescheiden zijn door een langere termijn dan de verjaringstermijn, slechts begint te lopen vanaf het laatste feit, *i.c.* op 16 juni 1995.

4.3. Door de beklaagde werd opgeworpen dat de strafvordering betreffende de heromschreven telastlegging A1 verjaard is; het ambt van de Procureur-generaal heeft zich hierbij aangesloten.

4.4. De verjaring van de strafvordering betreffende de telastlegging A1 werd overeenkomstig het eerste lid van artikel 22 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering laatst nuttig gestuit door de overmaking van proces-verbaal nr. op 16 april 1999 door de commissaris van politie van de toenmalige aan

de Procureur des Konings te Kortrijk, zodat overeenkomstig het tweede lid van vermeld artikel op die datum een nieuwe termijn van vijf jaren beginnen lopen.

4.5. Zelfs met inachtneming van een schorsing van de verjaring van de strafvordering vanaf de dag van de zitting waarop de strafvordering bij het vonnisgerecht in eerste aanleg werd ingeleid, overeenkomstig artikel 3 van de Wet van 11 december 1998 tot wijziging, wat de verjaring van de strafvordering betreft, van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, is de strafvordering met betrekking tot het wanbedrijf heromschreven onder de telastlegging A1 vervallen door verjaring.

5.1. De in artikel 149 §1 eerste lid Stedenbouwdecreet 1999 bedoelde herstelmaatregelen hebben een civielrechtelijk karakter; als bijzonder vorm van vergoeding of teruggave strekken zij ertoe een einde te maken aan de met de wet strijdige toestand die uit het misdrijf is ontstaan en waardoor het algemeen belang wordt geschaad.

5.2. De opheffing van het strafbare karakter van het misdrijf van instandhouding heeft alleen het verval van de op dat misdrijf gesteunde strafvordering tot gevolg; bij ontstentenis van anders luidende bepaling brengt deze wijziging evenwel niet mee dat de instandhouding, die strafbaar was in de periode waarin zij plaatsvond, niet langer de grondslag kan uitmaken van een herstellvordering, noch dat de strafrechter voor wie de herstellvordering werd ingesteld op het ogenblik dat de instandhouding nog strafbaar was, daardoor zijn bevoegdheid verliest.

5.3. Op het ogenblik dat de herstellvordering bij de rechter werd ingeleid was het misdrijf van instandhouding nog strafbaar, zodat er toen nog samenloop was met het misdrijf inzake uitvoeren van werken.

5.4. De herstellvordering is tijdig gesteld, zowel in de mate dat zij is gesteund op het misdrijf heromschreven onder de telastlegging A1 als in de mate dat zij is gesteund op het misdrijf heromschreven onder de telastlegging A2.

5.5. Bij brief van 2 juli 1997 vorderde de toenmalige gemachtigde ambtenaar, wiens vordering krachtens artikel 198 DORO van rechtswege door de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur wordt verder gezet, het herstel, implicerende *“het volledig slopen van het gebouw”*, op straffe van een dwangsom van 5 000 frank per dag. Bij brief van 1 oktober 2004 behield de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur de ingestelde herstellvordering.

5.6. Op het ogenblik dat de rechter door de herstellvordering werd gevat was het misdrijf van instandhouding nog strafbaar en was de strafvordering nog niet vervallen door verjaring, ook niet wat betreft de heromschreven telastlegging A1, gelet op de eenheid van opzet met het feit heromschreven onder de telastlegging A2. Door de gegevens van het opsporingsonderzoek en het onderzoek ter terechtzitting van het Hof zijn de telastleggingen A1 en A2, beide zoals heromschreven in het bestreden vonnis, in hoofde van de beklaagde naar eis van recht bewezen. Overigens terecht betwist de beklaagde deze hem te last gelegde feiten niet.

5.7. Het Hof is niet verplicht de herstellvordering alsnog v r eensluidend advies aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid over te maken (art. 198bis DORO) en is van oordeel dat dit in de gegeven omstandigheden niet nodig noch opportuun is.

5.8.1. Aan de onwettige toestand waarop de herstellvordering betrekking heeft werd nog geen einde gesteld: de vorige toestand werd niet hersteld en er is geen regularisatie conform een daartoe afgeleverde vergunning. Het herstel van de plaats in de vorige toestand is derhalve nog steeds noodzakelijk om aan de gevolgen van de misdrijven heromschreven onder de telastleggingen A1 en A2 een einde te stellen en het legt aan de beklaagde geen onverantwoord hoge lasten op. Artikel 149 §1 eerste lid DORO bepaalt: *"Naast de straf kan de rechtbank bevelen de plaats in de vorige toestand te herstellen of het strijdige gebruik te staken, en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren en/of een geldsom te betalen gelijk aan de meerwaarde die het goed door het misdrijf heeft verkregen (...)"*. Deze bepaling moet worden gelezen in de context van artikel 159 van de Grondwet, krachtens hetwelk het Hof geen gevolg mag geven aan bestuurshandelingen die niet met de wetten overeenstemmen. Het Hof dient de herstellvordering op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet, dan wel of ze op machtsoverschrijding of machtsafwending berust. Meer bepaald dient het Hof na te gaan of de beslissing van het bestuur uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Het behoort het Hof niet de opportuniteit van de gevorderde maatregel te beoordelen.

5.8.2. De herstellvordering is toereikend gemotiveerd door de verwijzing naar de ligging in agrarisch gebied en de vaststelling van de strijdigheid van de constructies, die geen agrarisch of para-agrarisch bedrijf betreffen, met deze planologische bestemming. Het Hof is van oordeel dat de vordering niet steunt op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is. Het voordeel voor de goede ordening van de ruimte door het herstel van de plaats in de vorige toestand weegt op tegen de last die er voor de overtreder uit voortvloeit. Het bestuur heeft uit de correct beoordeelde feitelijke situatie de naar recht en redelijkheid verantwoorde conclusie getrokken. De vordering is niet kennelijk onredelijk. Kortom, tot de herstellvordering werd beslist door de bevoegde instantie met inachtneming van de substantiële vormvoorschriften; het blijkt niet dat deze vordering werd genomen met machtsafwending, machtsoverschrijding of miskennis van enig algemeen beginsel van behoorlijk bestuur; zij strookt met de wet.

5.9.1. Bij akte van notaris met standplaats te met tussenkomst van notaris met standplaats te van 1 september 2000 werden de woning met aanhorigheden op en met grond gelegen aan de en de percelen landbouwland en weiland met afsluitingen en stallingen met wegen- infrastructuur en parking en met vijver gelegen aan te verkocht, hetgeen ook werd bevestigd door het Registratiekantoor van

5.9.2. Gelet op deze concrete feitelijke omstandigheden is de vordering tot de verbeurte van een dwangsom bij niet naleving van het bevel tot dit herstel ongegrond.

**OP DEZE GRONDEN
HET HOF, rechtsprekend op tegenspraak**

Gelet op de artikelen hiervoor aangehaald en de artikelen:

2 lid 2 van het Strafwetboek,

22 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering,
162, 182, 184, 185, 189, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 210, 211 van het
Wetboek van Strafvordering,

2 en 4 lid 1 van de Wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de
euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld
in artikel 78 van de Grondwet,

24 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Verklaart de hogere beroepen ontvankelijk en erover beslissende:

Wijzig het bestreden vonnis als volgt:

Heromschrijft elk van beide onderdelen van de telastlegging zoals de
eerste rechter deed.

Verklaart de strafvordering met betrekking tot de heromschreven
telastlegging A1 vervallen door verjaring.

Verklaart de strafvordering met betrekking tot de heromschreven
telastlegging A2 vervallen door opheffing van het strafbare karakter van het
misdrijf van instandhouden.

Beveelt de beklaagde de plaats, nader vermeld in de oorspronkelijk
dagvaarding, in de oorspronkelijke toestand te herstellen door *afbraak van
de voederplaats, sanitaire ruimte en educatielokaal*, binnen een termijn van
een jaar, te rekenen vanaf de dag waarop dit arrest in kracht van gewijsde
zal treden;

beveelt dat voor het geval dat de plaats niet in de vorige staat wordt
hersteld binnen voormelde termijn de gewestelijke stedenbouwkundige
inspecteur en/of het college van burgemeester en schepenen van de
ambtshalve in de uitvoering ervan kunnen voorzien
overeenkomstig hetgeen thans is bepaald in artikel 153 DORO;

verklaart de erop geënte vordering van de gewestelijke stedenbouwkundige
inspecteur tot verbeurte van een dwangsom ongegrond.

Veroordeelt de beklaagde tot de kosten in de beide aanleggen gevallen aan
de zijde van het openbaar ministerie, begroot op € 125,30 in eerste aanleg
en op € 77,24 in hoger beroep.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de vaste vergoeding van € 25.

Kosten:		
	Afschriften:	25,65
	Opstelrecht ber.bekl.:	30,00
	Dagvaarding:	14,57
		<hr/>
		70,22
	+ 10 % :	7,02
		<hr/>
	Totaal :€	77,24

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van **30 juni 2006**.

Aanwezig :

I, kamervoorzitter,

I, raadsheer,

I, raadsheer,

; advocaat-generaal,

I, griffier;